

Artikel Dienst – bijlage 1

Liedsuggesties en gedachten over liedkeuze

Inhoud

Liedsuggesties en gedachten over liedkeuze	1
1. Liedsuggesties.	1
2. Gedachten rond liedkeuze	4

1. Liedsuggesties.

NB: geluidsvoorbeelden via het Liedboekcompendium staan altijd ónder de bespreking van tekst en melodie.

‘Als je geen liefde hebt voor elkaar’

- **Algemeen:** Refreinlied over de onderlinge liefde en de liefde voor de naaste (en wat je mist als die er niet is). Bij Johannes 13: 33-35.
- **Vindplaats:** HH 388 (AWN III-19; WK 605)
- **Geluidsvoorbeeld:** [Als je geen liefde hebt voor elkaar - Kerkliedwiki](#)
- **Liturgisch gebruik:** collecte | rond thema's als barmhartigheid, diaconaat, gerechtigheid

‘Breng ons samen’

- **Algemeen:** rond het samenkomen als kerk van de Heer, rond Woord en sacrament
- **Vindplaats:** HH 391 (Sela)
- **Geluidsvoorbeeld:** [Breng ons samen - Sela | Tekst & Gratis bladmuziek - Sela](#)
- **Liturgisch gebruik:** bij het begin van de dienst

‘Brood, hier gedeeld’

- **Algemeen:** vertaling van het Iona-lied *This is the Body of Christ*
- **Vindplaats:** HH 514
- **Geluidsvoorbeeld** (Engelstalig): [This is the body of Christ - John Bell - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** tijdens het delen van brood en wijn

‘Christe, lux mundi’

- **Vertaling:** Christus, licht van de wereld, wie U volgt heeft licht dat leven geeft (Johannes 8,12)
- **Vindplaats:** LB 921 | Taizé-liedbundels zoals *Adem in ons* en *Taizé liederen- en gebedenboek*
- **Geluidsvoorbeeld:** [921 - Christe, lux mundi - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** bijvoorbeeld aansluitend op de lezing uit het evangelie.

‘Christus, gij zijt het licht van ons leven’

- **Algemeen:** ‘Christus, gij zijt het licht van ons leven! Levende vlam, doof niet meer uit, want in uw licht zien wij elkaar.’ Het lied is een driestemmige canon.
- **Vindplaats:** LB 284
- **Geluidsvoorbeeld:** [284 - Christus, Gij zijt het licht in ons leven - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** Het begin van de dienst | avondmaal ((zie ook de avondmaalsliturgie ‘In uw licht zien wij elkaar’)

‘De tafel van samen’

- **Algemeen:** een volwassen kinderlied
- **Vindplaats:** LB 385
- **Geluidsvoorbeeld:** [Lied 385: De tafel van samen - Joy Wielkens | Petrus in het land | KRO-NCRV - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** bij de avondmaalsviering

‘Dit is het Lam’

- **Algemeen:** vertaling van *Behold the Lamb*
- **Vindplaats:** HH 515
- **Geluidsvoorbeeld:** [Opwekking 742 - Dit is het Lam met tekst - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** tijdens het delen van brood en wijn

‘God, schenk ons de kracht’

- **Algemeen:** Een gebedslied met ruimte voor vreugde, verdriet, eenheid en delen: ‘God, schenk ons de kracht dicht bij U te blijven, dan zal ons geen macht uit elkander drijven. Zijn wij in U een, dan wordt ons tot zegen lachen en geween’.
- **Vindplaats:** LB 418
- **Geluidsvoorbeeld:** [418 - God, schenk ons de kracht - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** afsluiting van de dienst | voorbede

‘Huis van God’

- **Algemeen:** Een gedicht van Jaap Zijlstra, op muziek gezet door Arjan Breukhoven. Een lied over de kerk als Huis van God.
- **Vindplaats:** HH 522
- **Liturgisch gebruik:** bij het begin van de dienst

‘Ik hunker, o God, naar uw huis’

- **Algemeen:** Een gecompriëerde berijming van Psalm 84 op de bekende melodie uit het Geneefse Psalter. Nieuw gemaakt voor de bundel *Psalmen anders* door dichter en cabaretier Jan Beuving.
- **Vindplaats:** Psalmen anders 84c; via Liedboek Online
- **Liturgisch gebruik:** begin van de dienst

‘Juich luid voor God’

- **Algemeen:** een compacte berijming van Psalm 100 op de bekende melodie. Bij die melodie is er een ook een ritmische en vrolijke B-melodie! (En in het slot zingt Psalm 87 mee).

- **Vindplaats:** Psalmen anders 100c; via Liedboek Online
- **Geluidsvoorbeeld:** [100c Juich luid voor God - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** begin van de dienst

'Kijken met uw ogen'

- **Algemeen:** een lied van Schrijvers voor Gerechtigheid. Loflied op God de Schepper, met een gebed als refrein ('Laat me kijken met uw ogen') en uitlopend op een belofte: Wij zijn van U, wij doen wat U van ons verwacht.
- **Vindplaats:** HH 397
- **Geluidsvoorbeeld:** [Kijken Met Uw Ogen - Schrijvers Voor Gerechtigheid \[met tekst\] - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** rond thema's als schepping, gerechtigheid. Luisterlied.

'Kijk naar boven naar de bergen'

- **Algemeen:** een nieuwe versie van psalm 121 door Rikkert Zuiderveld op een levendige Colombiaanse melodie. In het licht van het samengaan van twee kerken is deze tekst bijzonder sprekend!
- **Vindplaats:** Psalmen anders 121c; via Liedboek Online
- **Geluidsvoorbeeld:** [121c Kijk naar boven, naar de bergen - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** o.a. als votum | in combinatie met de geloofsbelijdenis

'Om voor elkaar te zijn uw oog en oor'

- **Algemeen:** Een lied over dienstbaarheid: Christus roept ons op om voor elkaar te zijn Zijn oog en oor, Zijn hand en voet, Zijn hart en mond te zijn. Vertaling van *To be your presence* (Delores Dufner).
- **Vindplaats:** LB 973
- **Geluidsvoorbeeld:** [973 - Om voor elkaar te zijn uw oog en oor - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** avondmaal (zie o.a. de avondmaalsliturgie 'In uw licht zien wij elkaar') | collecte | thema's als diaconaat, gerechtigheid, kerk en samenleving

'Sterk, Heer, de handen tot u dienst'

- **Algemeen:** Een lied na het avondmaal, gebaseerd op een 4de-eeuws gebed: Sterk ons, Heer, tot uw dienst – de handen die brood ontvingen, de lippen die aan de beker zijn gezet, de oren geopend voor het Woord, de mond geopend om te zingen, de voeten die uw huis betraden. En in dat alles: Sterk het hart dat voor U klopt.
- **Vindplaats:** LB 378
- **Geluidsvoorbeeld** (alleen de melodie): [The King of love my shepherd is - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** avondmaal

'Ubi Caritas'

- **Vertaling:** Waar vriendschap en liefde is, daar is God
- **Vindplaats:** LB 568a en 568b | Taizé-liedbundels zoals *Adem in ons* en *Taizé liederen- en gebedenboek*
- **Liturgische gebruik:** avondmaal | collecte

'Vier met alles wat in je is'

- **Algemeen:** Een vrolijk avondmaalslied op een melodie uit Jamaica. Vertaling van *Let us talents and tongues employ*
- **Vindplaats:** LB 386
- **Geluidsvoorbeeld:** [Vier met alles wat in je is - YouTube](#)
- **Liturgisch gebruik:** avondmaal

'Vlammen zijn er vele'

- **Vindplaats:** LB 970
- **Geluidsvoorbeeld:** [Geloof in Zeeland - Vlammen zijn er vele - YouTube](#)
- **Liturgische gebruik:** vieringen met aandacht voor kerk, oecumene, diversiteit. Daarnaast Pinksteren, maar ook diaconaat of ambt (zie couplet 4).

'Voordat ik kan ontvangen brood en wijn'

- **Algemeen:** In feite is dit lied een proces van zelfonderzoek, voorafgaand aan de viering van de Maaltijd van de Heer: bedenk én erken wat er niet goed was en leg dat neer. Zo maak je jezelf leeg en kun je de handen uitstrekken naar Jezus en alles wat Hij geeft in brood en wijn. Een vertaling van het Iona-lied *Before I take the body of my Lord*.
- **Vindplaats:** LB 400
- **Geluidsvoorbeeld:** [400 - Voordat ik kan ontvangen brood en wijn - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** voorafgaand aan het delen van brood en wijn

'Zoals ik ben, kom ik nabij'

- **Algemeen:** Vertaling van *Just as I am, without one plea* van Charlotte Elliott: 'Zoals ik ben, kom ik nabij met niets in handen dan dat gij mij riep en zelf U gaf voor mij – o Lam van God, ik kom.' Een intiem lied, belijdend en vertrouwend van toon en gericht op het avondmaal.
- **Vindplaats:** LB 377
- **Geluidsvoorbeeld:** [377 - Zoals ik ben, kom ik nabij - Liedboek Compendium](#)
- **Liturgisch gebruik:** avondmaal

2. Gedachten rond liedkeuze

Welke liederen passen bij een feestelijke viering zoals de eenwording? Misschien lijkt dit een overbodige vraag. Toch is het zinvol om hier even goed over na te denken. Want zingen in de kerkdienst is een ritueel, een rituele handeling.

In het artikel *Komen, zijn en gaan – het gewone maar dan bijzonder* wordt benadrukt dat goede rituelen nooit een gesloten betekenis hebben. Een citaat: 'Juist daarom zijn rituelen vaak woordeloos, want woorden slaan al snel plat. Maken woorden wel deel uit van een ritueel dan is dat altijd *rituele taal* – taal die ruimte geeft.'

Omdat zingen in de dienst een rituele handeling is, gaat dit dus ook op voor liederen. Ook daar is het van belang dat het geen taal is die invult, maar taal die elk van de zangers de ruimte laat.

En het blijft niet bij taal. Want ook de muziek speelt een grote rol: de melodie, de begeleiding en de wijze van uitvoeren. Ook daarbij geldt: is het een gesloten geheel of biedt het ruimte?

Sterker nog: alles werkt op elkaar in. Niet alleen de tekst reikt inhoud aan, de melodie bepaalt de inhoud evenzeer, en hetzelfde gaat op voor de wijze van uitvoeren. Zo kan het zijn dat een stevige en sturende tekst een melodie heeft die datzelfde stevige en sturende in zich heeft. De combinatie van beide leidt tot een uitvoering 'uit volle borst' en 'vol op het orgel'. Dat versterkt op zijn beurt weer de beleving van tekst en melodie en zo voort en zo voort. Fantastisch als je hier in mee kunt gaan. Maar een ander ziet dat verschillen, nuances, kwesties worden 'overschreeuwd' en ervaart het zingen juist als dwang, als manipulatie zelfs ... hij/zij wordt niet *meegenomen* maar voelt zich 'in de tang' genomen.

Een voorbeeld. Bij een lied als 'Samen in de naam van Jezus' is zo'n verschil in beleving al snel het geval, juist door de combinatie van eigenschappen van tekst, melodie en de voor de hand liggende manier van uitvoeren. Kan het ook anders? Ja, door welbewust op een totaal andere manier van zingen in te zetten, niet op volle expressie, maar eerder ingetogen en nadenkend. Bij dit specifieke lied is dat naar tekst en melodie ondertussen nogal kunstmatig; het is simpelweg *geschreven* voor 'volle borst'.

Een lied als 'Vlammen zijn er vele' (nr. 970 in het *Liedboek* 2013) gaat ook over het één-zijn in Christus (de slotregel van elk van de vijf strofen luidt zelfs 'wij zijn één in Christus'). In dit lied gebeurt dat zo dat het ruimte biedt, het lied is naar tekst en muziek *open*. Allereerst doordat het aansluit bij Bijbelse beelden en passages (achtereenvolgens Pinksteren, de ware wijnstok, gaven van de Geest, voetwassing en lichaam van Christus). Vervolgens ook door de rustige, bijna objectieve combinatie van het 'vele' naast het 'een zijn in Christus', juist omdat al dat vele ('vele vlammen/ranken/gaven/mensen/leden') er alleen maar is door en in Christus. Er wordt niets opgelegd en niets extra's ingevuld. De melodie is verre van triomfantelijk, en tegelijk totaal niet soft. Dit een lied om al zingend te ontvangen, want er wordt niet meer van je gevraagd dan in dankbaarheid je handen te openen voor dat wat God schenkt. En reken maar dat zo de gevoelige snaar tot trillen kan komen!

Beide liederen zijn hier als voorbeeld genomen, het hadden ook andere liederen kunnen zijn. Het gaat dus niet zo zeer om deze specifieke liederen, wel om het onderwerp duidelijk te maken.